

Saksfremlegg

Deres ref.:

Vår ref.:
19/531 /3616/19-F40

Saksbehandler:
Wenche Figenschow
Telefon:
99505975

Dato:
17.01.2019

Saken skal behandles i følgende utvalg:

UTD-OPP
KST

RAPPORTERING FRA BARNEVERNTJENESTEN TIL FYLKESMANNEN PER 31.12.2018 - STATUS LUKKING AV AVVIK OG FORBEDRING AV ARBEIDSMILJØ

Innstilling til vedtak:

1. Barneverntjenestens rapportering til Fylkesmannen i Troms per 31.12.18 tas til orientering
2. Status forbedring av arbeidsmiljø tas til orientering

Britt Elin Steinveg
Administrasjonssjef

Kari Henriksen
Avdelingsdirektør for oppvekst og utdanning

Hva saken gjelder:

Kommunestyret behandlet 28.3.12 sak 49/12 «Rapportering barneverntjenesten 2011 Plan for oppfølging av tilsynsførere – barnevernet».

Vedtak i sak 49/12, punkt 2, sitat:

Fremtidige rapporteringer til Fylkesmannen fra Barneverntjenesten fremlegges som orienteringssak til Utdanning – kultur og idrettskomiteen.

Kommunal barneverntjeneste rapporterer halvårlig til Fylkesmannen (per 31. desember og 30. juni). Det rapporteres om stillinger, kompetansetiltak, meldinger, jf.

Bvtjl. §4-2, undersøkelser, jf. Bvtjl. §4-3, antall barn totalt i tiltak, antall barn i fosterhjem, ettervern, andre frister for siste halvår (blant annet krav fra private part om endringer av fylkesnemdsvedtak).

I kommunestyremøte 14.12.16 ble sak 253/16 «Tiltak for å lukke avvik og forbedre arbeidsmiljøet i barneverntjenesten» behandlet med følgende vedtak:

1. *Saken tas til orientering.*
2. *Det rapporteres halvårlig til Utdanning- og Oppvekstkomiteen om implementering og effekt av tiltakene.*

I dette saksfremlegget rapporteres derfor:

- a) Data fra rapporteringen for andre halvår 2018 til Fylkesmannen relatert til meldinger, undersøkelser, hjelpetiltak, tiltaksplaner, barn under omsorg, omsorgsplaner, tilsyn med fosterbarn
- b) Rapport om implementering og effekt av tiltakene for å lukke avvik og forbedre arbeidsmiljøet i barneverntjenesten

Saksutredning:

Rapporterings skjema per 31.12.18 for kommunen er oversendt Fylkesmannen i Troms. Se vedlegg 1. Fylkesmannen har kontrollert tallene og her følger forklaringer til de ulike tabellene.

1 Meldinger og undersøkelser

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mottatte meldinger	741	629	611	639	762	750
Antall nye undersøkelser (Antall saker=antall barn)	549	475	430	495	604	579

1.1 Fristoversittelser

Fristoversittelser - meldinger

Det var fristoversittelser i 5 meldinger første halvår 2018. Dette utgjør 1,5 % av alle meldinger. Barneverntjenesten hadde en markant økning i meldinger i 2017, og økningen fortsatte gjennom første halvdel av 2018. De siste to månedene var det en liten nedgang, og totalt endte 2018 noe under 2017.

Fristoversittelser - undersøkelser

3 måneders fristen for gjennomføring av undersøkelser ble ikke holdt i 39 undersøkelser andre halvår 2018. Dette utgjør 15% av alle gjennomførte undersøkelser. Dette er en økning i fristbrudd fra første halvår 2018 da det var 8,9% fristbrudd og siste halvår 2017, da barneverntjenesten hadde fristbrudd i 5,2% av undersøkelsene.

Fristbruddene har sammenheng med økning i antall undersøkelser, sykefravær og et relativt høyt antall nyansatte. Fra 2016 til 2017 økte antall gjennomførte undersøkelser med 20%. Første halvår 2018 økte antall gjennomførte undersøkelser med ytterligere 3,4%. Selv om antall undersøkelser gikk noe ned siste halvår drar man med seg økningen fra tidliger.

1.2 Henleggelse meldinger

Barneverntjenesten henla 59 meldinger andre halvår 2018. 1 av disse ble henlagt på grunn av forhold som falt utenfor barnevernloven.

2 Hjelpetiltak

Hjelpetiltak er hjemlet i bvl. § 4-4 og gjelder tiltak til barn som bor hos sine foreldre/omsorgspersoner. Formålet er å forebygge at problemer eskaleres og utvikler seg til omsorgssvikt og/eller avvikende atferd hos barna og bidra til endring hos barnet eller i familiene. Alle som har hjelpetiltak skal ha en tiltaksplan, jfr. bvl. §4-5.

Ungdom mellom 18 – 23 år som har tiltak hjemlet i bvl § 1-3 (frivillig ettervern) skal også ha tiltaksplan.

HJELPETILTAK OG TILTAKSPLANER	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hjelpetiltak	325	308	282	298	214	233
Herav mellom 18 – 23 år	58	47	42	43	44	46
Barn i hjelpetiltak som <u>ikke</u> har tiltaksplan	65	63	34	49	49	38

2.1 Mangel på tiltaksplaner

38 barn mangler tiltaksplaner, noe som er en nedgang fra forrige halvår da 66 barn manglet tiltaksplaner. Mangel på tiltaksplaner skyldes kapasitetsproblemer og stort fokus på å få gjennomført undersøkelser innenfor frist. Tiltaksplaner er et viktig verktøy for å se om de iverksatte tiltakene har ønsket effekt, og om målene som er satt nås. Det er vanskelig å unngå avvik på dette området ut fra dagens bemanningssituasjon.

2.2 Iverksetting av hjelpetiltak innen rimelig tid

Medio januar var det 8 barn fra 7 familier som ventet på iverksetting av hjelpetiltak fra ressursavdelingen. Ventetiden er avhengig av type tiltak som er bestilt. Alle søknadene er fra

2019, med unntak av to som har ventet på oppstart av gruppetilbud. Disse er fra november 2018.

Barneverntjenesten fram til høsten drevet foreldreveiledning individuelt. Høsten 2018 er det gjennomført gruppeveiledning COS-p, både for biologiske foreldre og fosterforeldre. Det ble også gjennomført egen pappagruppe.

Tilførsel av stillingsressurs og gruppetilbud har ført til vesentlig kortere venteliste, og dette avviket ansees nå for lukket.

3 Barn under omsorg

Det er kommunen der fosterbarnet bor som har tilsynsansvaret (tilsynskommunen) og skal utføre 4 besøk i året hos barnet. Den kommunen som har omsorgsansvaret har ansvar for besøk av barneverntjenesten i fosterhjemmet/institusjonen 4 ganger i året.

Barn under omsorg skal ha en omsorgsplan (lovpålagt).

3.1 Avvik tilsyn overfor fosterbarn

BARN UNDER OMSORG OG OMSORGSPLANER	2014	2015	2016	2017	2018
Totalt antall barn under omsorg, jfr. bvl §§ 4-12 og 4-8, 2. og 3. ledd	149	140	136	134	141
Herav barn plassert i fosterhjem	140	126	126	126	129
Antall barn med omsorgsplan, jfr. bvl 4-15, 3. ledd	144	140	131	129	137

TILSYN FOSTERBARN	2014	2015	2016	2017	2018
Totalt antall fosterbarn kommunen har tilsynsansvar for	120	117	132	118	123
Krav om 4 tilsynsbesøk <u>ikke</u> oppfylt	68	14	42	80	50

3.2 Avvik lovpålagt oppfølging av fosterbarn

OPPFØLGING OG KONTROLL AV BARN UNDER OMSORG I FOSTERHJEM	2014	2015	2016	2017	2018
Fosterbarn som ikke har fått lovpålagt oppfølging av saksbehandler	37	10	30	51	7

7 barn har ikke fått lovpålagt oppfølging fra saksbehandler i form av oppfølgingsbesøk siste 12 månedene.

Det er 35 barn som har vært plassert mindre enn et år. 12 av disse blir rapportert som at de ligger an til å ikke få sine lovpålagte oppfølgingsbesøk. For flere av disse er det planlagt flere oppfølgingsbesøk første halvår 2019.

Avvik tilsyn barn i fosterhjem

Av de 123 barna Tromsø kommune har tilsynsansvar for, har 101 bodd i fosterhjem i mer enn 1 år. Av disse har 51 barn fått alle lovpålagte tilsynsbesøk. Det vil si at 50 barn ikke har fått alle lovpålagte tilsynsbesøk. 22 barn har bodd i fosterhjem i mindre enn 1 år. Av disse ligger 4 barn an til å få alle lovpålagte tilsyn, mens 17 barn mangler tilsynsbesøk. Av de totalt 67 barna som mangler tilsynsbesøk fordelt slik:

Mangler 1 tilsynsbesøk: 35

Mangler 2 tilsynsbesøk: 29

Mangler 3 tilsynsbesøk: 3

Mangler 4 tilsynsbesøk: 0

Dette er en liten bedring fra forrige halvår, da 73 barn ikke hadde fått lovpålagte tilsyn. Avviket er fortsatt svært høyt. Barneverntjenesten har økt antall ansatte, men høyt sykefravær har medført manglende effekt. Tilsynsbesøk rapporteres for siste 12 måneder, noe som innebærer at det vil ta tid før vi ser effekt av tiltak.

4 Status arbeidsmiljø

Akkumulert sykefravær for 2018 var 16% for barneverntjenesten. Dette er nøyaktig samme fraværsprosent som for 2017. Sykefraværet startet veldig høyt første kvartal, der det samlede fraværet var på rundt 20%, og har etter dette hatt en nedgang. 16% er langt unna målet på 12,5% som HMS-gruppa hadde satt. Målet på 12,5% er videreført for 2019.

Barneverntjenesten gjennomførte medarbeiderundersøkelse høsten 2018 (10-faktor). HMS-gruppa med tillitsvalgt og verneombud var aktive i planlegging og gjennomføring av undersøkelsen, samt i forhold til plan for oppfølging av resultater og tiltak. 82% av de ansatte deltok i undersøkelsen. Resultatene for de ulike faktorene er noe under eller like over gjennomsnittet. Avdelingene har valgt ut hvilke faktorer de ønsker å jobbe videre med, og har utarbeidet mål og tiltak.

Oppfølging av 10-faktorundersøkelsen, se vedlegg 2 og 3, skal være en del av det systematiske HMS arbeidet i barneverntjenesten, og inngår blant målene for HMS arbeidet for 2019:

- Sykefravær skal reduseres til 12,5%
- Barneverntjenesten driver god internkontroll
- Barneverntjenesten skal ha en oppdatert rutinehåndbok med myndighetskart i hht internkontrollforskriften a-h.
- Barneverntjenesten følger opp handlingsplan for 10-faktor undersøkelsen.

Barneverntjenesten har utarbeidet virksomhetsplan (det vises til muntlig orientering i utdanning og oppvekstkomiteen 17.01.19) for perioden 2019 – 2022, der vi har følgende mål.

1. Utsatte barn og unge mottar tjenester av faglig god kvalitet.
2. Barneverntjenesten er fremtidsrettet og i kontinuerlig utvikling.
3. Ansatte i barneverntjenesten opplever stolthet og mestring i jobben.

For å oppnå mål 3 må barneverntjenesten ha fokus på å ha god ledelse og styring, skape en helsefremmende arbeidsplass der ansatte viser mestring og arbeidsglede og høy grad av nærvær. Når man ser på de tiltak som er lagt inn i handlingsplan for oppfølging av 10-faktor, så er det stor grad av samsvar mellom mål 3 og fokusområder i virksomhetsplanen, og tiltak for oppfølging av 10-faktor.

5 Oppsummering og veien videre

Den største utfordringen for barneverntjenesten er fortsatt et svært høyt sykefravær. De kan i liten grad ta inn vikarer ved korte fravær, og sykefravær fører derfor til at oppgaver ikke utføres, og barn får ikke den oppfølging og hjelp de har krav på. Barneverntjenesten må fortsatt jobbe med arbeidsmiljømessige forhold for å forebygge sykefravær, og legge til rette for at ansatte kan komme raskere tilbake til jobb etter fravær.

Vedlegg:

- 1) Rapporteringsskjema for kommunen oversendt Fylkesmannen i Troms per 31.12.18
- 2) Handlingsplan 10 faktor
- 3) 10 faktorer barnevern

Vedtakskompetanse:

Kommunestyret